

РОЗВИТОК МІЖНАРОДНОГО ДВОСТОРОННЬОГО СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНИ У ГАЛУЗІ КОНКУРЕНЦІЇ

Олена Бахарева

молодший науковий співробітник відділу питань захисту прав інтелектуальної власності НДІ інтелектуальної власності НАПрН України

ORCID: 0000-0002-4599-9781

У статті досліджено стан та розвиток міжнародних двосторонніх договорів у галузі конкуренції, проаналізовано укладені двосторонні міжурядові угоди та двосторонні угоди між державними органами у сфері конкурентної політики. Виявлено неузгодженості в інформації щодо чинності міжнародних угод України у сфері конкуренції, розміщеної на сайті Верховної Ради України. Здійснено аналіз Меморандуму про регіональне співробітництво у сфері конкурентної політики, підписаного 18 квітня 2023 року у Варшаві. Визначено роль Антимонопольного комітету України у розвитку міжнародних відносин у сфері конкуренції.

Ключові слова: конкурентна політика, двостороннє співробітництво, розвиток міжнародної співпраці, реформа конкурентного законодавства

Постановка проблеми. Дослідження міжнародних двосторонніх угод України з питань конкуренції є важливим, адже його результат — висвітлення ключових положень та наслідків для конкурентної політики та їхнього впливу на національне законодавство. Результати дослідження дають змогу виявити, чи може вплив цих угод посилити конкурентну політику України та привести її у відповідність до міжнародних стандартів, а також з'ясувати, який досвід має країна в цій сфері, що стає можливим через висвітлення ключових стратегій та результатів.

Літературний огляд. Конкурентне право є широкою і цікавою сферою для наукових досліджень. Питання формування та розвитку законодавства України у сфері конкуренції, адаптація його до відповідного законодавства Європейського Союзу, забезпечення добросовісної конкуренції, зокрема правової охорони об'єктів інтелектуальної власності від недобросовісної конкуренції, досліджували такі науковці, як Г. О. Андрощук, О. В. Безух, З. М. Борисенко, С. С. Валітов, А. Л. Гладштейн, О. Ф. Дорошенко, Ю. В. Журик, О. В. Кохановська, Р. А. Майданик, О. І. Мельниченко, О. П. Орлюк, В. В. Пасічник, Н. О. Саніахметова, Т. І. Швидка, О. Л. Чернелевська, С. В. Шкляр та інші. У роботах цих авторів досліджено питання створення конкурентного законодавства в Україні, регулювання конкурентних відносин, наближення конкурентного законодавства України до законодавства ЄС, здійснено аналіз конкурентного права Європейського Союзу. Водночас недостатньо визначеними є питання розвитку двостороннього співробітництва України з іншими державами та іноземними відомствами у галузі конкурентної політики.

Мета дослідження — виявити, які міжнародні двосторонні договори у галузі конкуренції укладені Україною, визначити їх роль, з'ясувати, які з цих договорів втратили чинність. Визначити, як Антимонопольний комітет України сприяє розвитку конкурентних відносин та зміцненню міжнародного співробітництва у сфері конкурентного правозастосування.

Виклад основного матеріалу. Як слушно зазначено на сайті Антимонопольного комітету України (далі — АМКУ), ринкова конкуренція увійшла в наше життя порівняно нещодавно, разом з демократичними виборами, свободою слова і незалежністю України. У суспільстві на сьогодні існує розуміння того, що необхідно розвивати та захищати добросовісну конкуренцію, яка забезпечує ефективний розподіл і використання ресурсів, науково-технічний та економічний прогрес та, зрештою, добробут громадян. Після глибокої трансформаційної кризи 90-х років, яку пережила наша країна, швидше виходили з кризового стану ті галузі, де повніше склалися конкурентні відносини. І нині, у період подолання наслідків світової фінансово-економічної кризи, саме конкуренція може стати одним з головних чинників сталого економічного зростання [1].

Основними нормативно-правовими актами України, що регулюють питання захисту конкуренції, є Конституція України, Господарський кодекс України, закони України «Про Антимонопольний комітет України», «Про захист економічної конкуренції», «Про захист від недобросовісної конкуренції», «Про природні монополії», «Про публічні закупівлі», «Про державну допомогу суб'єктам господарювання». У державній антикорупційній програмі на 2023–2025 роки визначено, що конкурентне законодавство в Україні базується на європейських правових традиціях та принципах. Якісне конкурентне законодавство, ефективне правозастосування та економічна політика, заснована на конкуренції, сприяють добробуту споживачів та економічному зростанню, одночасно роблячи ринки більш гнучкими та інноваційними [2]. За інформацією АМКУ, важливе значення для розвитку конкурентної політики має двостороннє співробітництво з іноземними відомствами в цій сфері, спрямоване на практичне використання цих угод у процесі розгляду порушень міжнародного характеру [3].

У жовтні 2001 року розпочала свою діяльність Міжнародна мережа з питань конкуренції (далі — ММК). Її засновниками і першими учасниками стали конкурентні відомства 14 країн світу. У своїй діяльності ММК та її члени керуються положеннями «Меморандуму про заснування і функціонування Міжнародної мережі з питань конкуренції» («Memorandum on the Establishment and Operation of the International Competition Network») та «Основними засадами діяльності ММК» («Operational Framework»). Нині ММК нараховує понад 100 членів. У 2002 році Україна також увійшла до складу цієї організації [4].

Розвиток конкурентної політики в Україні здійснює АМКУ. Відповідно до приписів Закону України «Про Антимонопольний комітет України» АМКУ є державним органом зі спеціальним статусом, метою діяльності якого є забезпечення державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності та у сфері публічних закупівель [5]. Водночас співробітництво АМКУ з конкурентними відомствами країн світу сприяє обміну досвідом, забезпечує захист економічної конкуренції у випадках, які виходять за межі юрисдикції національного антимонопольного законодавства [3].

Важливим кроком на шляху співробітництва та розвитку двосторонньої конкурентної політики стала ратифікація (із застереженням) 16 січня 2003 року Україною Договору про проведення узгодженої антимонопольної політики від 25 січня 2000 року (далі — Договір), сторонами якого були уряди держав-учасниць СНД [6; 7]. Договір було укладено на розвиток Угоди про узгодження антимонопольної політики від 12 березня 1993 року (далі — Угода) [8]. Відповідно до ч. 1 ст. 2 Договору його метою було створення правових та організаційних засад співробітництва сторін щодо проведення узгодженої антимонопольної політики та розвитку конкуренції, а також усунення

негативних для торгівлі та економічного розвитку чинників і недопущення дій, що завдають шкоди економічним інтересам держав-учасниць унаслідок монополістичної діяльності і/чи недобросовісної конкуренції. Згідно з ч. ч. 1 та 2 ст. 4 Договору для його реалізації була заснована Міждержавна рада з антимонопольної політики, основними завданнями якої було вироблення критеріїв та способів оцінки монополістичної діяльності, недобросовісної конкуренції, процедур розслідування справ щодо порушення правил конкуренції, а також розроблення правил та механізмів впливу на суб'єктів господарювання, органи влади й управління, що порушують правила конкуренції на товарному ринку, та узгодження їх між сторонами. Це стало початком подальшого міждержавного двостороннього співробітництва у сфері конкуренції. На сьогодні чинними є договори про співробітництво у галузі конкуренції між Кабінетом Міністрів України та урядами Грузії (17.07.2002 р.) [9], Азербайджанської Республіки (28.08.2002 р.) [10] та Вірменської Республіки (11.05.2004 р.) [11]. Метою цих договорів є співробітництво країн-учасниць зазначених договорів у галузі розвитку та сприяння конкуренції, спрямоване на забезпечення умов для ефективного функціонування товарних ринків; створення механізму взаємодії, спрямованого на недопущення та припинення дій, які чинять негативний вплив на конкуренцію на товарних ринках та вирішення питань гармонізації законодавств.

Окрім того, за інформацією, що міститься на сайті АМКУ, з метою розвитку професійного співробітництва у процесі розгляду справ про порушення конкурентного законодавства АМКУ у період з 1994 по 2018 роки були укладені меморандуми та угоди про співробітництво у сфері захисту економічної конкуренції з відомствами Австрійської Республіки, Республіки Болгарія, Грузії, Республіки Молдова, Туреччини, Румунії, Словацької Республіки, Швейцарської Конфедерації, Латвійської Республіки, Литовської Республіки, Республіки Польща, Угорської Республіки, Чеської Республіки та Республіки Білорусь [3]. Метою цих документів є, зокрема, укріплення співробітництва між сторонами у сфері захисту економічної конкуренції шляхом обміну інформацією щодо розвитку законодавства; підтримка в забезпеченні розвитку добросовісних конкурентних відносин та підвищення конкурентоспроможності; створення сприятливих умов для ефективного функціонування товарних ринків; взаємна підтримка у здійсненні міжнародної діяльності; обмін досвідом стосовно розгляду фактів порушення законодавства у сфері захисту та розвитку економічної конкуренції; обмін досвідом у сфері відносин між конкурентними відомствами та іншими органами влади (зокрема, з регуляторними органами) тощо [3].

Однак 5 листопада 2020 року був прийнятий Закон України «Про вихід із Договору про проведення узгодженої антимонопольної політики» [12], розроблений АМКУ на виконання Указу Президента України від 19 травня 2018 року № 139/2018 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 2 травня 2018 року «Про припинення дії для України окремих міжнародних договорів, укладених у рамках Співдружності Незалежних Держав» [13]. Згідно з пояснювальною запискою до Закону України «Про вихід із Договору про проведення узгодженої антимонопольної політики» причиною виходу України з Договору був ризик отримання державами-членами СНД інформації, яка могла бути використана для здійснення торговельно-економічного тиску на державу, оскільки він містив певні механізми обміну інформацією. Окрім того, представники України вже тривалий час не брали участі у засіданнях Міждержавної ради, при цьому не застосовувалися й інші положення Договору щодо повідомлень держав-учасниць про проведення антимонопольними відомствами розслідувань, заяв про розгляд справи та консультацій. Положення Договору у відносинах з Російською Федерацією не застосовувалися з 2014 року. Тому вихід України з Договору мав захистити національні економічні інтереси, усуваючи механізм, який зумовлював міждержавний обмін інформацією з економічних питань [14].

Шостого листопада 2020 року на сайті АМКУ з'явилась інформація про те, що Україна виходить з Договору [15]. Міністерство закордонних справ України (лист від 18.01.2021 р. № 72/6132-612-2477) повідомило, що після інформування Виконавчим комітетом СНД держав-учасниць Співдружності про депонування 30 листопада 2020 року ноти Посольства України в Республіці Білорусь від 27 листопада 2020 року щодо прийнятого українською стороною рішення про вихід з Договору про проведення узгодженої антимонопольної політики від 25 січня 2000 року зазначений міжнародний договір утратив чинність для України 2 березня 2021 року [16]. Водночас інформація щодо втрати чинності Угоди, не відображена на сайті Верховної Ради України, де така угода має статус чинної (дата звернення 09.10.2024 р.) [17].

Після припинення міжурядової угоди з Республікою Білорусь були також припинені міжвідомчі договори у досліджуваній сфері. Так, АМКУ на засіданні 21 листопада 2023 року припинив дію Угоди про співробітництво з Міністерством РБ у сфері захисту та розвитку економічної конкуренції, яка була вчинена 18 лютого 1997 року і мала на меті розвиток та зміцнення співробітництва між сторонами у сфері захисту та розвитку економічної конкуренції з урахуванням національного законодавства та міжнародних договорів, учасниками яких є Україна і Білорусь. Припинено також дію протоколу від 20 грудня 2017 року між АМКУ та Міністерством РБ, що засвідчував правонаступництво останнього за цією угодою. АМКУ наголосив, що співробітництво за угодою не здійснювалося після 24 лютого 2022 року [18].

Водночас на сайті Верховної Ради України зазначено, що Угода про співробітництво між Міністерством підприємництва та інвестицій Республіки Білорусь та Антимонопольним комітетом України від 18 лютого 1997 року та [19] Протокол від 20 грудня 2017 року між Антимонопольним комітетом України та Міністерством антимонопольного регулювання і торгівлі Республіки Білорусь про внесення змін до Угоди про співробітництво між Міністерством підприємництва та інвестицій Республіки Білорусь та Антимонопольним комітетом України від 18 лютого 1997 року [20] є чинними.

Тобто на сайті Верховної Ради України інформація щодо чинності цих договорів теж не є актуальною.

Слід додати, що Договір між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації про співробітництво в галузі розвитку конкуренції, що був учинений у м. Києві 13 липня 2000 року, припинив свою дію 17 листопада 2022 року [21]. Таким чином Україна завершила двостороннє співробітництво у галузі конкурентної політики із зазначеними країнами.

Водночас двостороннє співробітництво у галузі конкурентної політики з іншими країнами важливо поглиблювати і розвивати. За інформацією АМКУ, співробітництво цього державного органу з конкурентними відомствами країн світу сприяє обміну досвідом, забезпечує захист економічної конкуренції на території держав-учасниць, а також сприяє припиненню спотворення конкуренції у випадках, які виходять за межі юрисдикції національного антимонопольного законодавства [3]. На сьогодні важливим кроком на шляху до євроінтеграції стало підписання 18 квітня 2023 року у Варшаві (Польща) головою АМКУ Меморандуму про регіональне співробітництво з колегами з дев'яти відомств країн Центральної та Східної Європи (далі — Меморандум) [22]. Метою документа є розвиток та зміцнення співробітництва у сфері конкурентного правозастосування та конкурентної політики шляхом створення єдиної платформи для співпраці між відомствами-учасниками, обміну досвідом та кращими практиками, а також розширення регіонального партнерства. Меморандум є взаємним виявленням намірів про співпрацю учасників та не є юридично зобов'язуючим інструментом: будь-який учасник може вийти з цього Меморандуму і водночас він є відкритим для приєднання. Учасники мають широкий спектр компетенцій у галузі

застосування конкурентного законодавства, зокрема співпрацю з регуляторними органами або взаємодію з органами з питань захисту прав споживачів, адвокатування конкуренції тощо. Основними напрямками співпраці є неофіційний обмін інформацією про законодавчі та стратегічні зміни; обмін передовим досвідом у сфері правозастосування; спільні проекти, призначені для просування правил і політики конкуренції або спільних ринкових досліджень тощо [22]. Під час підписання Меморандуму голова АМКУ О. Піщанська підкреслила, що для України реалізація можливостей цього документа є важливою з огляду на необхідність прискорення імплементації європейського конкурентного законодавства [23]. Отож розвиток міжнародної співпраці є важливим кроком як на державному, так і на регіональному та міжвідомчому рівнях. Україна продовжує свій шлях наближення до європейської спільноти для реалізації антимонопольної політики та вирішення глобальних питань у сфері конкуренції. Демократія, економічна свобода та беззаперечне дотримання прав людини є ефективним інструментом посилення співпраці з країнами Європейського Союзу [24, с. 23].

Слід також додати, що 9 серпня 2023 року Верховна Рада України прийняла Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення діяльності Антимонопольного комітету України», який набрав чинності 1 січня 2024 року, що дало старт реформі конкурентного законодавства, значною мірою наближаючи відповідне законодавство України та діяльність АМКУ до *acquis communautaire* ЄС [25]. Реформа конкурентного законодавства передбачає кілька етапів, перший з яких — прийняття вищезазначеного закону, після чого у доволі швидкому темпі були виконані всі зобов'язання Антимонопольного комітету України щодо прийняття певних нормативних правових актів, які в подальшому сприятимуть імплементації європейських норм конкурентного права. Таким чином, АМКУ вже розпочав другий етап реформи, що повинен, зокрема, забезпечити виконання зобов'язань України перед Міжнародним валютним фондом, які стосуються посилення незалежності АМКУ шляхом запровадження змін до законодавства щодо матеріального права, зокрема у сфері антиконкурентних узгоджених дій, зловживання монополюючим становищем, зловживання більш вигідною переговорною позицією, а також ключові зміни у застосуванні норм процесуального права [26, 27].

Висновки. Конкуренція є вагомим стимулом для створення конкурентного середовища та підвищення конкурентоспроможності перш за все для економіки держави. При цьому конкуренція — це не лише добросовісні змагання між учасниками внутрішнього ринку, вона спрямована й на зовнішні економічні відносини на міждержавному рівні. Тому для розвитку та захисту добросовісної конкуренції недостатньо лише вдосконалювати національне конкурентне законодавство, адже вагоме значення для розвитку конкурентної політики держави має двостороннє співробітництво з іноземними відомствами в цій сфері.

На сьогодні важливим кроком на шляху до євроінтеграції стало підписання АМКУ Меморандуму про регіональне співробітництво між конкурентними відомствами країн Центральної та Східної Європи, що сприятиме розвитку та зміцненню співробітництва у сфері конкурентної політики, створивши єдину платформу для співпраці між відомствами-учасниками. Першого січня 2024 року, з набранням чинності Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення діяльності Антимонопольного комітету України» (09.08.2023 р.), розпочався перший етап конкурентної реформи.

На сьогодні Антимонопольний комітет України вже розпочав другий етап реформи, який передбачає внесення суттєвих змін до конкурентного законодавства України. Оскільки Україна вибрала європейський шлях розвитку, підписання вищевказаного Меморандуму та початок конкурентної реформи є важливими кроками на шляху до євроінтеграції.

Перелік використаних джерел

1. Що таке конкуренція. URL: <https://amcu.gov.ua/napryami/konkurenciya/shcho-take-konkurenciya> (дата звернення: 20.09.2024).
2. Державна антикорупційна програма на 2023–2025 р. URL: <https://dap.nazk.gov.ua/uploads/problem/33/135-1932-64da3a4f553f3.pdf> (дата звернення: 20.09.2024).
3. Співробітництво на підставі двосторонніх угод. Антимонопольний комітет України. URL: <https://amcu.gov.ua/napryami/mizhnarodna-diyalnist/mizhnarodna-spiu-prasya-u-galuzi-konkurenciyi/spivrobotnictvo-na-pidstaviv-dvostoronnih-ugod> (дата звернення: 23.09.2024).
4. Міжнародна мережа з питань конкуренції. Антимонопольний комітет України. URL: <https://amcu.gov.ua/napryami/mizhnarodna-diyalnist/mizhnarodna-spiu-prasya-u-galuzi-konkurenciyi/mizhnarodna-merezha-z-pitan-konkurenciyi> (дата звернення: 08.11.2024).
5. Про Антимонопольний комітет України : Закон України від 26 листопада 1993 р. № 3659-XII. Відомості Верховної Ради України. 1993. № 50. Ст. 472.
6. Про ратифікацію Договору про проведення узгодженої антимонопольної політики: Закон України від 16 січня 2003 р. № 449-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/449-15#Text> (дата звернення: 08.11.2024).
7. Про проведення узгодженої антимонопольної політики : договір від 16 січня 2003 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_502#Text (дата звернення: 24.09.2024).
8. Угода про узгодження антимонопольної політики від 12.03.1993 р. URL: https://ips.ligazakon.net/document/view/MU93386?ed=1993_03_12&an=2 (дата звернення: 24.09.2024).
9. Договір між Урядом України та Урядом Грузії про співробітництво в галузі конкурентної політики. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/268_118#Text (дата звернення: 24.09.2024).
10. Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Азербайджанської Республіки про співробітництво в галузі конкурентної політики. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/031_087#Text (дата звернення: 24.09.2024).
11. Договір між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Вірменія про співробітництво в галузі конкурентної політики. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/051_027#Text (дата звернення: 24.09.2024).
12. Про вихід із Договору про проведення узгодженої антимонопольної політики : Закон України від 5 листопада 2020 року № 995-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995-20#Text> (дата звернення: 02.10.2024).
13. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 2 травня 2018 року «Про припинення дії для України окремих міжнародних договорів, укладених у рамках Співдружності Незалежних Держав» : Указ Президента України від 19 травня 2018 року № 139/2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/139/2018#Text> (дата звернення: 08.11.2024).
14. Пояснювальна записка в.о. Голови Антимонопольного комітету України О. Піщанської до проекту Закону України «Про вихід із Договору про проведення узгодженої антимонопольної політики». URL: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=69429 (дата звернення: 08.11.2024).
15. Україна виходить з договору про проведення узгодженої антимонопольної політики з країнами СНД. Антимонопольний комітет України. URL: <https://amcu.gov.ua/news/ukrayina-vihodit-z-dogovoru-pro-provedennya-uzgodzhenoyi-anti-monopolnoyi-politiki-z-krayinami-snd> (дата звернення: 16.10.2024).

-
16. Щодо виходу з міжнародного договору : лист Міністерства закордонних справ України від 18 січня 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2477321-21#n2> (дата звернення: 16.10.2024).
 17. Угода про узгодження антимонопольної політики від 12 березня 1993 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_024#Text (дата звернення: 16.10.2024).
 18. АМКУ припинив дію угоди про співробітництво з Білоруссю. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3789865-amku-pripiniv-diu-ugodi-pro-spivrobitnictvo-z-bilorussu.html> (дата звернення: 25.09.2024).
 19. Угода про співробітництво між Міністерством підприємництва та інвестицій Республіки Білорусь та Антимонопольним комітетом України від 18.02.1997 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/112_038#Text (дата звернення: 25.09.2024).
 20. Протокол від 20.12.2017 р. між Антимонопольним комітетом України та Міністерством антимонопольного регулювання і торгівлі Республіки Білорусь про внесення змін до Угоди про співробітництво між Міністерством підприємництва та інвестицій Республіки Білорусь та Антимонопольним комітетом України від 18 лютого 1997 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/112_003-17#Text (дата звернення: 25.09.2024).
 21. Щодо припинення дії міжнародного договору : лист Міністерства закордонних справ України від 21.11.2022 р. № 72/14-612/1-95205 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v9520321-22#Text> (дата звернення: 25.09.2024).
 22. Меморандум про співробітництво з конкурентними відомствами країн Центральної та Східної Європи. URL: <https://amcu.gov.ua/npras/memorandum-pro-regionalne-spivrobitnictvo-z-konkurentnimi-vidomstvami-krayin-centralnoyi-ta-shidnoyi-yeuropi> (дата звернення: 08.11.2024).
 23. АМКУ: Підписано Меморандум про співробітництво з конкурентними відомствами країн Центральної та Східної Європи. URL: <https://www.kmi.gov.ua/news/pidpysano-memorandum-pro-spivrobitnytstvo-z-konkurentnymu-vidomstvamy-krayin-tsentralnoi-ta-skhidnoi-ieuropy> (дата звернення: 12.10.2024).
 24. Бахарева О. В. Двостороннє співробітництво у галузі конкурентної політики: Захист від недобросовісної конкуренції в умовах євроінтеграції та цифрової трансформації : збірник матеріалів науково-практичної конференції. Київ : Інтерсервіс, С. 20–24.
 25. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про захист економічної конкуренції та діяльності Антимонопольного комітету України : Закон України від 9 серпня 2023 р. № 3295-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3295-20#Text> (дата звернення: 12.10.2024).
 26. Розпочато реформу антимонопольного законодавства України. URL: https://biz.ligazakon.net/news/221508_rozpochato-reformu-antimonopolnogo-zakonodavstva-ukrani (дата звернення: 13.11.2024)
 27. В Україні розпочинається другий етап реформи конкурентного законодавства — АМКУ. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3888523-v-ukraini-rozposinaetsa-drugij-etap-reformi-konkurentnogo-zakonodavstva-amku.html> (дата звернення: 13.11.2024).

Olena Bakhareva

Junior researcher of the Intellectual Property Rights Protection Department of the Intellectual Property Scientific Research Institute of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine

Development of international bilateral cooperation of Ukraine in the field of competition

The article analyses concluded bilateral intergovernmental agreements and bilateral agreements between state bodies in the field of competition policy. The analysis of the Memorandum on regional cooperation in the field of competition policy, signed on April 18, 2023 in Warsaw, was carried out.

An important step on the way to European integration is the further development and strengthening of cooperation between Ukraine and the EU member states in the field of competition law enforcement and competition policy by creating a single platform for cooperation at the state level. It is necessary for Ukraine to speed up the implementation of European competition legislation, therefore the development of international cooperation in this area is an essential step for our country.

The purpose of the research was to find out which international agreements in the field of competition law Ukraine has concluded, to determine which of these agreements have ceased to be valid. Investigate how the Antimonopoly Committee of Ukraine contributes to the development of competitive relations and strengthening of cooperation in the field of competitive law enforcement.

The following conclusions were made. The development of competition law in Ukraine began with the adoption of the Laws of Ukraine «On the Antimonopoly Committee of Ukraine», «On the Protection of Economic Competition», «On Protection from Unfair Competition». Ukraine's ratification of the Treaty on Conducting an Agreed Antimonopoly Policy was of great importance for cooperation and the development of bilateral competition policy, but later cooperation underwent serious changes, which eventually became the reason for Ukraine's withdrawal from the said treaty. Taking into account the fact that Ukraine has chosen the European path of development, an important step on the way to European integration was the signing by the Antimonopoly Committee of Ukraine of the Memorandum on regional cooperation with colleagues from nine competitive agencies of the countries of Central and Eastern Europe.

Keywords: competition policy, bilateral cooperation, international cooperation, competitive reform.

*Рекомендовано відділом промислової власності і комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності НДІ інтелектуальної власності
(протокол №11 від 28.10.2024 р.)*

Подано / Submitted: 29.10.2024

Доопрацьовано / Revised: 16.11.2024

Прийнято до публікації / Accepted: 19.11.2024